

**SARAH MORRIS
ASTROS HAWK**

19.10.2015 >< 20.03.2016

INLEIDING

Met Sarah Morris (°1967) brengt M opnieuw een wereldtopper naar België. Met de tentoonstelling *Astros Hawk* presenteert de Amerikaanse kunstenares vier films, een tiental monumentale schilderijen en een selectie van werken op papier. Bovendien creëerde ze voor de bovenste zaal van M een nieuwe muurschildering, specifiek voor deze unieke plek. *Astros Hawk* is de eerste grote Europese solotentoonstelling van Sarah Morris sinds 2009.

Sarah Morris maakt schilderijen en films waarin de codes en machtsstructuren van een stad centraal staan. Haar schilderijen zijn te omschrijven als 'virtuele architectuur', grafische kleurcomposities bestaande uit lijnen, patronen en rasters. In haar films komen veel onderwerpen aan bod: de Olympische Spelen, crowd control, de parfumindustrie, luchthavens, reclame, prostitutie, Oscar Niemeyer, de Eiffeltoren, Romy Schneider en het carnaval van Sambódromo. Haar werk bevindt zich ergens tussen Pop art, conceptuele kunst en geometrische abstractie.

Curator: Eva Wittocx

VOORBIJ DE FAÇADE

Sinds het midden van de jaren 90 onderzoekt Sarah Morris het complexe spanningsveld tussen sociale ruimte, identiteit en macht. Ze concentreert zich op wereldsteden - recent Parijs, Rio de Janeiro en Peking - die niet alleen een visitekaartje zijn voor het kapitalisme. Ze bezitten tegenstellingen die de kunstenaar in haar werk probeert te vatten.

Met haar schilderijen en films kijkt ze verder dan de façade. Morris gaat na wat stedelijke structuren en hedendaagse gevels allemaal kunnen verbergen. Op die manier ontrafelen haar werken de machtsmechanismen van een stedelijke structuur. Het oppervlak toont voor Morris slechts de buitenkant en werkt als een schild.

"I'm a child of the seventies, and in the seventies one thing fell after another. Just falling apart. A presidency, a massive first media instance of terrorism. The seventies are all about this, you cannot trust the surface. The surface is like a conspiracy or a shield. As soon as you investigate, you will find that there is some institutional structure or force or group of people that have conspired to create a surface."

Voor Morris verschillen haar schilderijen niet van haar films. Ze bestaan parallel aan elkaar en drukken dezelfde ideeën uit. Zo maakt ze in de dezelfde periode van haar films, zoals *Beijing en Rio*, de schilderijen met Olympische ringen of referenties naar gebouwen uit Rio de Janeiro.

MUURSCHILDERING: MAQTA [Abu Dhabi]

Maqta [Abu Dhabi] (2015), M - Museum Leuven

Voor de bovenste museumzaal van M ontwierp Sarah Morris een nieuwe schildering op twee muren. Dit tijdelijk werk zet de toon voor de tentoonstelling. Gedurende vier weken werkten vijf schilders aan de muurschildering die uit 11 verschillende kleuren bestaat. Het indrukwekkende raster is 23 meter breed en 7 meter hoog. Met deze muurschildering is Morris niet aan haar proefstuk toe. Haar oeuvre telt vijftien ontwerpen en muurschilderingen op maat van een locatie, zoals voor de London Underground Gloucester Road Station (*Big Ben*, 2012) of voor K20 in Düsseldorf (*Hornet*, 2010).

FILMS

Sarah Morris' films laten dromen maar geven tegelijk stof tot nadenken. Haar films onderzoeken een stad aan de hand van architectuur, politiek, bevolkingsgroepen, industrie, cultuur en vrije tijd. Ze mengt hierbij verschillende cinematografische stijlen, van documentaire tot verhalende scenario's. Toch is de manier waarop ze beelden monteert eerder vrijblijvend, zonder strakke verhaallijn. Op die manier werkt het beeld zelfstandig en kan het vrij interpretaties bij de kijker oproepen.

'I definitely think that all cinema has the potential to be very efficient propaganda. But so does a bottle of Coca Cola Light.'

Morris' eerste film dateert van 1998, *Midtown*. In de daaropvolgende jaren volgden nog 11 films, zoals *Los Angeles* (2005) waar ze een door fantasie beladen industrie en de bittere relaties tussen studio, producer, regisseur en talent onderzoekt. Voor *Capital* (2000) verkreeg Morris een ongeëvenaarde toegang tot de entourage van Bill Clinton en inzage in zijn laatste presidentsdagen.

Beijing (2008)

Beijing (2008)

Beijing (2008)

Beijing (2008) zoomt in op de Olympische Spelen in 2008. De film brengt de complexe aanloop naar de openingsceremonie in beeld. Sarah Morris is één van de weinigen die achter de schermen mag meekijken. Aan dit privilege ging heel wat voorbereidend werk vooraf. Ze worstelde zich door een heleboel bureaucratische regels. Verder zijn de Olympische Spelen voor Morris een aanleiding om andere ontwikkelingen in China te laten zien, zoals de economische groei en de culturele gevolgen hiervan voor de bevolking. *Beijing* toont een land dat voorheen deels gesloten was en zijn beeldvorming naar de buitenwereld sterk controleert. Via de Olympische Spelen werd het land plotseling extreem zichtbaar. Op die manier stelt de film de vraag naar de waarheid van het spektakel, wie uiteindelijk controle over de beeldvorming heeft, en wat de rol van de kunstenaar daarbij is. Morris' films zijn opgenomen met de techniek van cinema vérité, hoewel er geen geluid wordt opgenomen. De soundtracks voor de films worden speciaal gecomponeerd door de Britse kunstenaar Liam Gillick.

1972 (2008)

1972 (2008)

Morris maakt ook films van een personage die betrokken is bij een historische gebeurtenis. In 2008 realiseerde ze naast *Beijing*, de portretfilm *1972*. De film staat stil bij de terroristische aanslag tijdens de Olympische Spelen van München en portretteert Dr. Georg Sieber. Hij was als psycholoog verantwoordelijk voor alle noodscenario's rondom het evenement. Hij kreeg de leiding over drieduizend medewerkers en ontwierp een plattegrond en een kleurrijke wegbewijzing, voor het geval er iets gebeurde. Maar zijn focus op 'crowd control' kon niet voorkomen dat er toch een gijzelingsdrama plaatsvond. Met deze film grijpt Morris het sportevenement aan om het over begrippen als controle en veiligheid te hebben, over planning en het mogelijke falen ervan. Het verhaal van Sieber biedt een radicaal andere lezing van de wijdverspreide kennis rond de Olympische Spelen van 1972.

Rio (2012)

Rio (2012) Courtesy of the Artist and White Cube

De geflopte film 'It's All True' van Orson Welles vormde de aanleiding voor de film 'Rio' (2012). Hierin toont Sarah Morris het tegenstrijdige karakter van Rio de Janeiro. Je ziet een wereld van feest, zon, stranden, fruitmarkten, ziekenhuizen, voetbalstadions, de architectuur van Oscar Niemeyer tot favela's, politieagenten en stadscontrole. Parallel maakte ze de schilderijenreeksen 'Rio', en 'São Paulo', gebaseerd op de grootste metropool van Brazilië. Titels zijn voor Morris een manier om een "virtuele architectuur" te creëren.

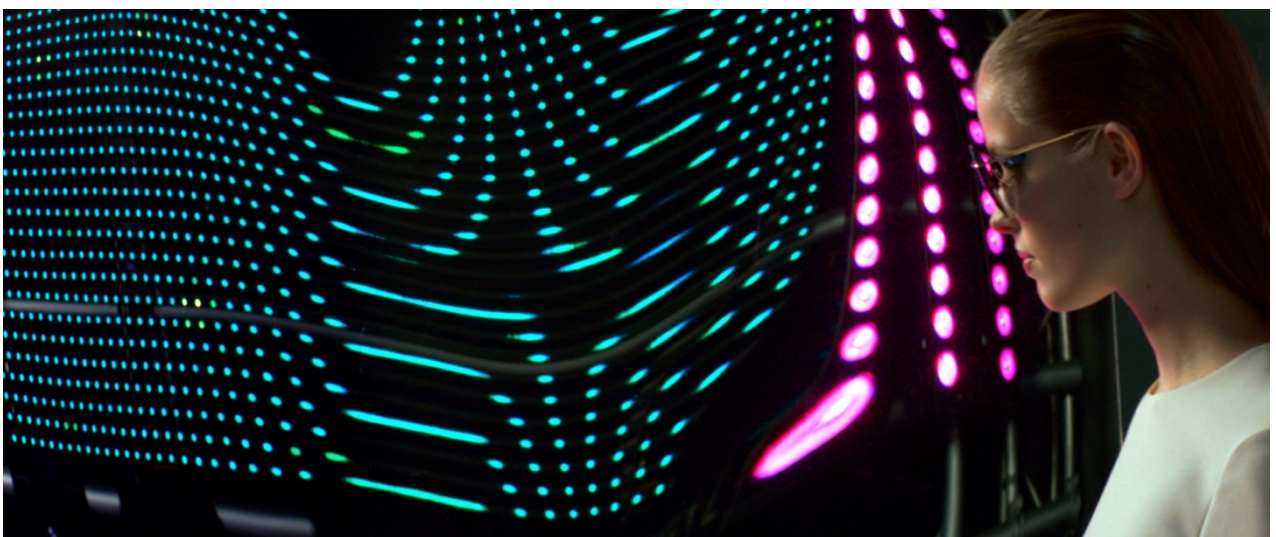
Rio (2012)

Strange Magic (2014)

Strange Magic (2014)

De laatste film, Strange Magic (2014), neemt je mee naar Parijs. De titel verwijst naar de vreemde aantrekkingskracht van de stad, in positieve en negatieve zin. De film is een coproductie met de Louis Vuitton Foundation. Hierdoor kreeg Sarah Morris toegang tot de fabrieken van luxemerken zoals Dior of Moët & Chandon. Een terugkerend element in de film is het vloeibare. Denk daarbij niet alleen aan fonteinën, de Seine, het water rond het Frank O. Gehry-gebouw, champagne of parfum, maar ook aan het vloeibare of ontastbare van geld, van het kapitaal. Deze film balanceert opnieuw tussen rijkdom en armoede, flirt met luxe, maar neemt er tegelijk afstand van. De initialen van de film *Strange Magic* zijn dezelfde als die van Sarah Morris zelf (S.M.).

Strange Magic (2014)

SCHILDERIJEN

Morris begon haar carrière met grafische schilderijen die de taal en stijl van kranten en advertenties overnamen. In haar werken gebruikt ze consequent *lijnen, patronen en rasters* die verwijzen naar architecturale motieven, tekens of stedelijke zichten. De levendige kleuren komen voort uit het unieke vocabularium, het kleurenpalet en de dynamiek van een stad. Hiervoor gebruikt ze verschillende lagen hoogglanzende lakverf. Het werken in lagen vraagt om een lange droogtijd en zorgt dus voor een traag productieproces.

Haar composities roepen associaties op met details uit het straatbeeld en de omgeving, gaande van objecten zoals paperclips, affiches of origami tot gebouwen zoals hotels, overheidsinstellingen of banken. Morris kiest haar kleuren altijd zorgvuldig en in relatie tot het onderwerp. Ze laat zich daarbij inspireren door industriële producten, verkeersborden, sigarettenpakjes of kledingstukken. Kleuren en vormen worden soms gekozen naargelang de originaliteit van het object of omdat kleuren samengaan, goed communiceren en een bepaald gevoel overbrengen. Samen met haar grafische stijl resulteert dat in kleurcomposities die aantrekken en afstoten: de abstracte vlakken zijn visueel overweldigend, maar door de gladgestreken textuur doen ze ergens ook onpersoonlijk aan, alsof we met strakke reclamebillboards te maken hebben. Morris reduceert het schilderij tot een oppervlak. Er blijft enkel een gladde vorm over, zonder schilderachtige kwaliteiten of duidelijke textuur. Daarmee daagt zij de toeschouwer uit om verder te kijken dan de eerste laag.

“Ik zie de schilderijen niet als iets anders. Het is dezelfde systematische aanpak. [...] Ik ben meer geïnteresseerd in hoe mensen naar een werk kijken. Hoe mensen worden geraakt door een werk en deel uitmaken van een groter geheel.”

In haar werk bestaan reeksen schilderijen steeds parallel aan de films die vanuit een stad ontstaan. In dezelfde periode als *Beijing* maakte Morris de reeksen *Rings* en *Origami*. Hetzelfde gebeurde bij de film *Rio*. Zo maakte ze verschillende schilderijen die verwijzen naar gebouwen uit Rio de Janeiro en São Paulo. In M zie je een selectie van schilderijen uit deze vier reeksen: *Rio, São Paulo, Rings en Origami*.

From left to right: Rockhopper [Origami] (2009) & Angel [Origami] (2009)

From left to right: Angel [Origami] (2009) & El Ultimo Testigo [The Parallax View] (2013) & 1976 [Rings] (2008)

From left to right: Eletrobass [Rio] (2013), Total Lunar [Rio] (2014), Cosan [Rio] (2013) & Il Coltello Nell'Acqua (2014)

From left to right: January 2014 [Rio] (2014), Pulp Fiction (2013), Banco Aliança [Rio] (2013)

From left to right: Esther [São Paulo] (2014) & Annual Solar Eclipse [Rio] (2014)

WERKEN OP PAPIER

Sarah Morris' voorliefde voor film komt ook in de selectie van werken op papier naar voren. Zo bewerkt ze posters van bekende films, zoals Pulp Fiction, met haar gekende grafische stijl. Daarnaast maakte ze vier posters voor de films Rio, Beijing, Strange Magic en 1972.

From left to right: Esther [São Paulo] (2014) & Annual Solar Eclipse [Rio] (2014)

From left to right: El Último Testigo [The Parallax View] (2013) & 1976 [Rings] (2008)

From left to right: Pulp Fiction (2013), Banco Aliança [Rio] (2013) & Eletrobás [Rio] (2013)

SARAH MORRIS: BIO

Sarah Morris (°1967) leeft en werkt in New York. Nadat zij tussen 1985 en 1989 filosofie en semiotiek studeerde aan Brown University en Cambridge University, nam Morris deel aan het Independent Study Program van het Whitney Museum of American Art in New York. Ze werd grotendeels beïnvloed door kunststromingen als Pop Art, Minimalisme en Conceptualisme. Morris werkte een tijdje als assistente voor de Amerikaanse kunstenaar Jeff Koons. In het midden van de jaren 90 richtte ze haar eigen studio op, *Parallax* (genoemd naar *The Parallax View* met Warren Beaty uit 1974).

Ze nam deel aan verschillende belangrijke tentoonstellingen waaronder 4th Site Santa Fe Biennial (2001), 25th São Paulo Biennial (2002) and 'Days Like These', Tate Triennial (2003). Ze had solotentoonstellingen in Nationalgalerie in Hamburger Bahnhof, Berlin (2001), Kunstforeningen, Copenhagen (2004), Moderna Museet, Stockholm (2005), Palais de Tokyo, Paris (2005), Kestner Gesellschaft, Hannover (2005) en Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam (2006), Fondation Beyeler (2008), Lenbachhaus, Munich (2008), MAMbo, Bologna (2009), en MMK, Frankfurt (2009), K20 Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen (2010), Wexner Center for the Arts (2012) en Kunsthalle Bremen (2013).

Sarah Morris is vertegenwoordigd door White Cube, Londen; Air de Paris, Parijs ; Petzel, New York en Capitain Petzel, Berlijn.

TENTOONSTELLING

M brengt jaarlijks een buitenlandse kunstenaar die als referentie binnen de hedendaagse kunstactualiteit geldt, maar in ons land nog niet uitgebreid werd voorgesteld. M laat het publiek kennismaken met dit oeuvre. De Amerikaanse kunstenaar Sarah Morris (°1967, Verenigd Koninkrijk) volgt na eerdere tentoonstellingen met Markus Schinwald, Ugo Rondinone, Sol LeWitt en Pedro Cabrita Reis. Het werk van Sarah Morris was in België al te zien in groepstentoonstellingen, onder andere in het SMAK in Gent en in de Singel in Antwerpen. Haar laatste museale solotentoonstelling in Europa dateert van 2009 in Kunsthalle Bremen.

PUBLICATIE

Franse curator en schrijver Frédéric Paul (°1959) schreef het essay 'CAPITAL letters read better for Initials' over Sarah Morris' oeuvre. De tekst beschrijft de verschillende media, hun onderlinge relatie en Sarah Morris' positie in de kunstwereld. Frédéric Paul is voormalig directeur van FRAC Limousin en Domaine de kerguéhennec. Hij is conservator aan MNAM-CCI/Centre Georges Pompidou.

Uitgeverij: Verlag der Buchhandlung Walther König, ENG/FR, 174 p, 14 euro.

LIJST MET WERKEN

FILMS

Strange Magic (2014)

Red / HD Digital

Courtesy of the Artist and White Cube

Rio (2012)

Red / HD Digital

Courtesy of the Artist and White Cube

Beijing (2008)

35mm

Courtesy of the Artist and White Cube

1972 (2008)

35 mm

Courtesy of the Artist and White Cube

SCHILDERIJEN

January 2014 [Rio] (2014)

Household gloss paint on canvas

Courtesy of the Artist and White Cube

Banco Aliança [Rio] (2013)

Household gloss paint on canvas

Courtesy of the Artist and White Cube

Esther [São Paulo] (2014)

Household gloss paint on canvas

Courtesy of the Artist and White Cube

Annual Solar Eclipse [Rio] (2014)

Household gloss paint on canvas

Sarah Morris

Casa das Canoas [Rio] (2013)

Household gloss paint on canvas

Friedrich Petzel Gallery

Eletrobas [Rio] (2013)

Household gloss paint on canvas

Kevin P. Mahaney

Cosan [Rio] (2013)

Household gloss paint on canvas

Private Collection, Washington, DC

Total Lunar [Rio] (2014)

Household gloss paint on canvas

Air de Paris, Paris

Rockhopper [Origami] (2009)

Based on a crease pattern "Penguin" by Noboru Miyajima

Household gloss paint on canvas

Courtesy of the Artist and White Cube

Angel [Origami] (2009)

Based on a crease pattern "Harpy" by Noboru Miyajima

Household gloss paint on canvas

Sarah Morris

Rose [Origami] (2014)

Based on a crease pattern "Rose" by Nobory Miyajima

Household gloss paint on canvas

Sarah Morris

1976 [Rings] (2008)

Household gloss paint on canvas

Merlin Carpenter

WERKEN OP PAPIER

Il Coltello Nell'Acqua (2014)

Ink and gouache on film poster

Courtesy of the artist and Air de Paris, Paris

F for Fake (2013)

Ink and gouache on paper

Courtesy of the Artist and White Cube

EI Ultimo Testigo [The Parallax View] (2013)

Ink and gouache on paper

Courtesy of the Artist and White Cube

Pohled Spolecnosti Parallax [The Parallax View] (2011)

Ink and gouache on paper

Courtesy of the Artist and White Cube

Pulp Fiction (2013)

Ink and gouache on paper

Courtesy of the Artist and White Cube

SM Outlined (2011)

Ink and gouache on paper

Private collection

Rio (2013)

Silkscreen on paper

Courtesy of the Artist and White Cube

Beijing (2009)

Silkscreen on paper, 116,7 x 172,2 cm

Courtesy of the Artist and White Cube

1972 (2008)

4/25, Eight colour silkscreen on 250gsm paper

Courtesy of the Artist and White Cube

Strange Magic (2015)

Ink Jet Print Prototype, 120 x 176 cm

Courtesy M/M

PRAKTISCHE INFO

M - Museum Leuven

L. Vanderkelenstraat 28

3000 Leuven - België

tel. +32 (0)16 27 29 29

bezoekm@leuven.be | www.mleuven.be

OPEN

Maandag > Zondag 11:00 >> 18:00

Donderdag 11:00 >> 22:00

Woensdag gesloten

TICKETS

	Tickets onthaal	Online tickets (°)
+ 26 jaar	€12 *	€9 *
+ 26 jaar & kortinghouder	€10 *	€7 *
13-25 jaar	€5	€3
0 - 12 jaar	Gratis	Gratis

*audiotour inbegrepen | (°) + € 1,50 per reservatie

PERSCONTACT

Veerle Ausloos | Communicatie en Pers M - Museum Leuven

T + 32 (0)16 27 29 38 | M +32 499 67 76 11 | veerle.ausloos@leuven.be

PERSFOTO'S

Beelden in hoge resolutie kun je downloaden op <http://mleuven.prezly.com>

M – Museum Leuven geniet de steun van

Mediapartners

